

**«Экономикалық теория»
пәнінен**

Лекция презентация

**6-тақырып: Жеке-дара
ұдайы өндіріс теориясының
негіздері.**

Дәріс презентациялаудың

мақсаты: Жеке-дара ұдайы өндірісті талдау, қоғамдық өндіріс тиімділігінің негізгі көрсеткіштерін қарастыру.

Дәріс жоспары:

1. Өндіріс функциялары.
2. Жеке-дара ұдайы өндірістің негізгі принциптері: өндірушілердің шығынын азайту және пайдасын жоғарлату
3. Қоғамдық өндіріс тиімділігінің негізгі көрсеткіштері

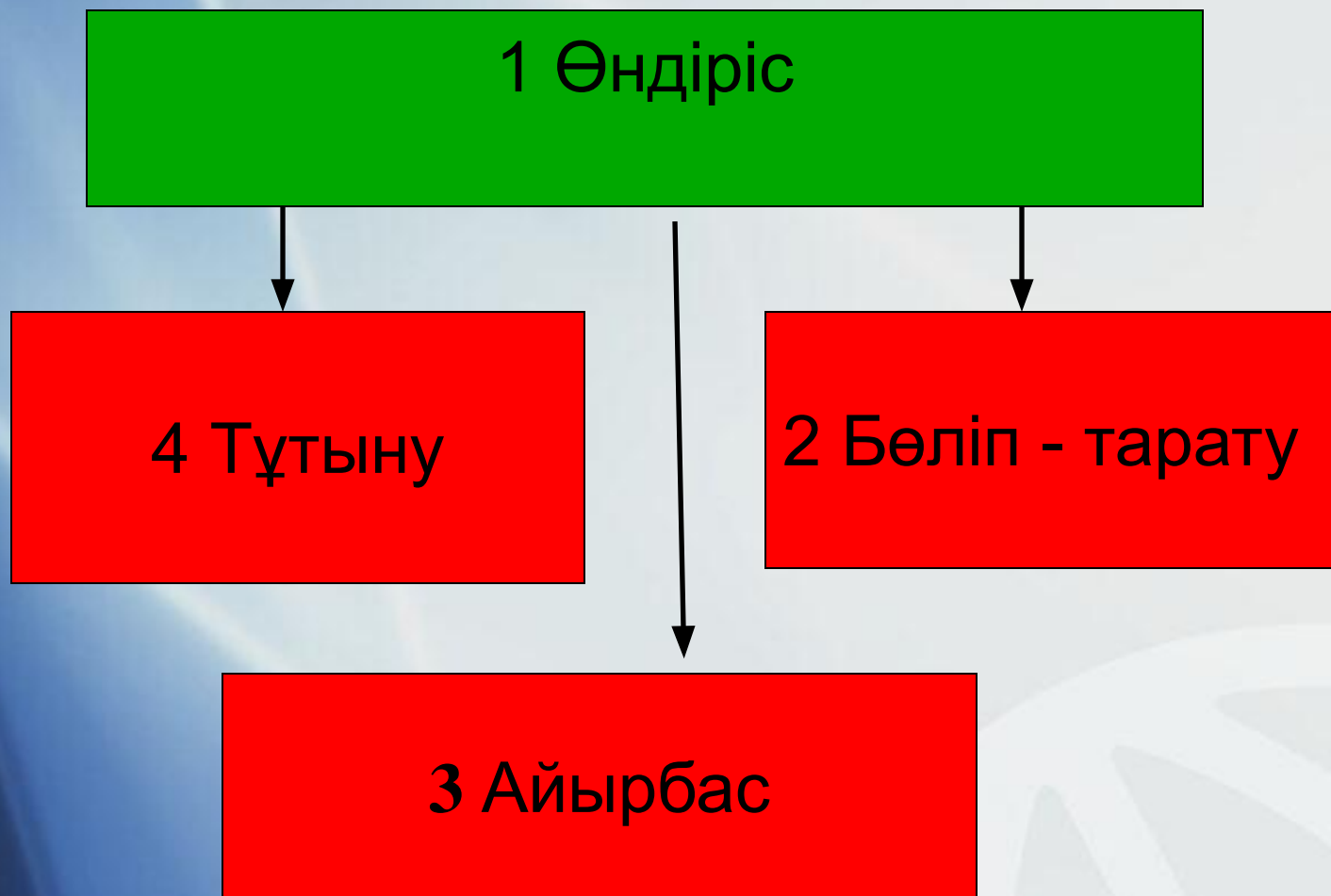
Өндіріс – бұл адамдардың табиғи заттарға әсер ете отырып материалды және рухани игіліктерді өндіру процесі. Ал игіліктер – қажеттіліктерді қанағаттандыратын заттар.

К.Маркс қоғамдық өндірісті - алғашқы қоғамдық, қол иеленушілік, феодалдық, капиталистік, коммунистік деп бөледі. Маркстік тұжырымдама бойынша, капиталистік өндірістің мақсаты - экономикалық өсуді, жұмыспен қамтуды, бағаны тұрақтандыру, табыстарды әділетті бөлуді және т.с.с қамтамасыз ету болып табылады.

- **Өндіріс факторларын топтастырудың келесідей айырмашылықтары бар:**
- **Біріншіден**, Маркстік теория бойынша, өндіріс факторлары экономикалық категория ретінде өндірістің әлеуметтік бағытын анықтайды. Ал, маржиналистер, өндірістік факторларды-өндірістің жүруіне қажет тек жалпы техникалық-экономикалық элементтер деп қарайды.
- **Екіншіден**, маржиналистер капитал деп - еңбек құралдары мен заттары деп түсіндіреді, ал табиғат шартын жеке фактор деп бөледі. Марксистер болса табиғат шартын, еңбек құралдарын және еңбек заттарын біртұтас заттық фактор деп біріктіреді.
- **Үшіншіден**, маржиналистер кәсіпкерлік іс-әрекетті өндіріс факторы деп таныса, марксистер оны жоққа шығарады.

Ұдайы өндіріс

Жәй өндірістің
бірқалыпта,
өзгеріссіз
қайталануы

Ұлғаймалы ұдайы
өндірістің ұлғайып,
өсіп қайталанып
отыруы

Өндірістің мынадай формалары болады:

- *Индустриалдыққа дейінгі өндіріс*, мұнда, ауыл шаруашылығы және қол еңбегі үстемдік етеді;
- *Индустриалдық өндіріс*, мұнда, ірі механикаланған машина өндірісі үстемдік етеді;
- *Постиндустриалдық (индустриалдықтан кейінгі) өндіріс*, мұнда, қызметтер, ғылым, білім және басқа да сфералар үстемдік етеді;

Кәсіпорынның жекелеген өндірістік
буындары бойынша жоспарлау
және шығындарды есепке алу
мақсатында өндіретін өнімнің
атқаратын қызметіне қарай барлық
өндірістер **негізгі** және **қосымша**
өндірістер болып 2-ге бөлінеді.

Жеке-дара (жекеленген) өндіріс - өнім жекеленген даналармен немесе қайталанып отыратын шағын тапсырыстармен дайындалатын өндіріс. Бұл ауыр машина жасауға, бірегей станоктар мен турбиналарды өндіруге тән.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Алматы 1995 жыл.
2. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі. Алматы 2002 жыл.
3. «Қазақстан Республикасының еңбек туралы» Қазақстан Республикасының заңы. Астана, 1999 жыл.
4. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңы, 1999 жыл.
5. Қазақстан Республикасының «Бюджеттік жүйе туралы» заңы, 1999 жыл.
6. «Қазақстан Республикасының жергілікті мемлекеттік басқару туралы» заңы, 2001 жыл.
7. «Қазақстан-2030» Ел Президентінің Қазақстан халқына Жолдауы. Алматы – 1997 жыл.
8. «Қазақстан экономикалық, әлеуметтік және саяси жедел жаңару жолында» Қазақстан Республикасының Президентінің халқына Жолдауы, 2005 жыл.
9. «Қазақстанның әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы» Қазақстан Республикасы Президентінің халыққа Жолдауы, 2006 жылғы 1 наурыз
10. «Жаңа әлемдегі жаңа Қазақстан» Қазақстан Республикасы Президентінің халыққа Жолдауы, 2007 жыл 28 ақпан.
11. «Қазақстан азаматтарының әл-ауқатын көтеру – мемлекет саясатының басты мақсаты» Қазақстан Республикасы Президентінің халыққа Жолдауы, 2008 жыл, 7 ақпан.
12. Экономикалық теория негіздері. Я.М.Субақиров, Алматы. 1998
13. Экономискс. Макконелл Кемпбелл Р., Стенли Л.Брю. В 2-х томах. 1993.
14. Учебник по основам экономической теории. Под.ред. В.Д.Камаева. 1995.
15. Основы экономической теории. Е.Ф.Борисов, Ф.М.Волков. М., 1993.
16. Экономика. Учебник под.ред. А.С.Булатова. М., 2000.
17. Жалпы экономикалық теория. Оқулық. Ө.Қ.шеденов, Е.Н.Сағындықов, Б.А.Жүнісов, Ү.С.Байжомарто, Б.И.Комягин. – Ақтөбе, "А-Полиграфия", 2004.– 455 бет.
18. Дайджест экономической теории. Учебное пособие / Под ред. Проф. В.М.Соколинского. – М.: "Аналитика-Пресс", 1998. – 196 с.
19. Экономическая теория в схемах, таблицах, графиках и формулах: Учебное пособие / Е.Г.Ефимова. – М.:Флинта: Московский психолого-социальный институт, 2003. – 156 с.
20. Экономическая теория. Учебное пособие в схемах. / ВКрымова. – Алматы, "Аркаим", 2002. – 118с.
21. Структурно-логические схемы по курсу "Экономическая теория" Даришев М.М., Жунусов Б.А. – Ақтобе, учебно-методический отдел ЗапКазИЭФ, - 2001. – 74 с.
22. Экономика. Учебник под.ред. А.С.Булатова. М., 2000.
23. Основы экономической теории. Е.Ф.Борисов, Ф.М.Волков. М., 1993.
24. Курс экономической теории под ред В.Д.Камаева, В.В.Киселева М., 1994.
25. Учебник по основам экономической теории. Под.ред. В.Д.Камаева. 1995.
26. Жүнісов Б.А., Жакупова Б.А. "Экономикалық теория" пәнінен **ҚҰРЫЛЫМДЫҚ ЛОГИКАЛЫҚ СХЕМА**. Экономикалық мамандықтардың кәсіптік білім студенттеріне арналған оқу-әдістемелік құрал. – Ақтөбе, 2006ж – 98 бет